

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง สถานะทางกฎหมายของหนังสือแจ้งให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สิน
ออกจากเขตที่ดินที่จะเวนคืนตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

กรมชลประทานได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๖/๕๕๓๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ สรุปความได้ว่า กรมชลประทานมีแผนการก่อสร้างระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี-พุมดวง ในเขตท้องที่ตำบลต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งต้องมีการเวนคืนที่ดินในเขตท้องที่ที่เกี่ยวข้อง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลท่าเคย ตำบลคลองไทร อำเภอนาหมื่น ตำบลลิเล็ด ตำบลศรีวิชัย ตำบลมะลวน ตำบลหัวเตย ตำบลท่าข้าม ตำบลพุนพิน ตำบลน้ำรอบ ตำบลหนองไทร ตำบลบางอน อำเภอบ้านนา และตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีวิชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชกฤษฎีกานี้ และเพื่อให้การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว อธิบดีกรมชลประทานได้มีคำสั่งที่ ข ๓๔๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มอบหมายให้ข้าราชการและพนักงานของกรมชลประทานจำนวน ๓๓ คน ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ โดยที่การก่อสร้างระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำตามโครงการดังกล่าวเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน การส่งน้ำสำหรับพื้นที่การเกษตร การอุปโภคบริโภค ตลอดจนการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย หากเน้นเข้าไปจะเป็นอุปสรรคอย่างมากแก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คณะรัฐมนตรีจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ และมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีมติให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในเขตท้องที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฯ เป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วนเพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์ได้ และได้มีการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ และเมื่อมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้นแล้ว คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่จะเวนคืนและจำนวนเงินค่าทดแทนได้กำหนดราคาค่าทดแทนเบื้องต้นให้แก่เจ้าของที่ดินผู้มีสิทธิและมีการนำเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดไปฝากไว้กับธนาคารออมสินแห่งท้องที่ที่อสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตั้งอยู่ในนามของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่อาจตกลงกันได้เพื่อที่จะเข้าครอบครองและใช้อสังหาริมทรัพย์นั้นตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ และต่อมานายสถาพร โรจนพิศนัย ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง ๑๐ สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ กรมชลประทาน ในฐานะผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก

เจ้าหน้าที่เวนคืนได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น กรมชลประทานจึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของนายสถาพร โจนหัสติน ในฐานะผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวที่ได้มีหนังสือแจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนตามขั้นตอนที่กำหนดในมาตรา ๑๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ ถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ อย่างไร

๒. ถ้าหนังสือแจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครองแล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ใช้สิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อนายสถาพร โจนหัสติน ซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง แต่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จะต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังเจ้าหน้าที่ใดซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นข้าราชการในสังกัดสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ซึ่งเป็นหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ และได้กระทำการในฐานะผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมชลประทานในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืน

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า ในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี-พุมดวง ของกรมชลประทานในกรณีตามข้อหารือนี้ ได้มีการดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕^๑ วรรคสาม ซึ่งมีรายละเอียด

^๑มาตรา ๕ เมื่อรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการใด ๆ อันจำเป็นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคหรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อการผังเมือง หรือเพื่อการพัฒนาการเกษตร หรือการอุตสาหกรรม หรือเพื่อการปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มิพบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนไว้ในกฎหมายอื่นโดยเฉพาะแล้ว ถ้าจะต้องดำเนินการเวนคืนเพื่อกิจการตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะมีมติให้ดำเนินการเวนคืนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้แทนก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเวนคืนตามวรรคหนึ่ง จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้

ตามมาตรา ๖^๒ เพื่อกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน และคณะรัฐมนตรีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓^๓ วรรคหนึ่ง ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้การเวนคืนในกรณีนี้เป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วน เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์ในเขตที่ดินบริเวณที่จะเวนคืนได้ โดยคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์

^๒ มาตรา ๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนต้องระบุ

(๑) ความประสงค์ของการเวนคืน

(๒) เจ้าหน้าที่เวนคืน

(๓) กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น

ให้มีแผนที่หรือแผนผังประเมินเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนและแสดงเขตที่ดินที่อยู่ในบริเวณที่ประเมินนั้น ติดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผังดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาเช่นว่านี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดสองปี หรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินสี่ปี แล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่จะต้องเวนคืนนั้น

^๓ มาตรา ๑๓ ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าการเวนคืนที่ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ แล้วหากเนินเข้าไปจะเป็นอุปสรรคอย่างมากแก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมหรือประโยชน์ของรัฐอันสำคัญอย่างอื่น ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้การเวนคืนนั้นเป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วนได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์นั้นได้ก่อนที่จะมีการเวนคืน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวัน และเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้มีการจ่ายหรือวางเงินค่าทดแทนที่กำหนดขึ้นตามมาตรา ๙ โดยให้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินก่อนการเข้าครอบครองหรือใช้ที่ดิน ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์อื่น และเป็นกรณีที่สามารถตกลงกันได้ให้จ่ายตามราคาที่ได้ตกลงกัน แต่ต้องไม่เกินราคาเบื้องต้นที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๙ หากเป็นกรณีที่ไม้อาจตกลงกันได้ เมื่อเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ได้วางเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๓๑ แล้วให้มีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์นั้นได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้น เมื่อได้จ่ายเงินหรือวางเงินค่าทดแทนตามวรรคสองแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือแจ้ง ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเช่นว่านั้นได้เอง โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นเป็นพิเศษเนื่องจากการเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์โดยเร่งด่วนเช่นนั้น ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ชดใช้เงินค่าทดแทนสำหรับความเสียหายส่วนนี้ด้วย ตามความเป็นธรรม

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งหนังสือแจ้งให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายได้ ให้แจ้งโดยวิธีปิดประกาศแจ้งความไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ สถานที่ตามมาตรา ๗ โดยระบุกำหนดเวลาที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่จะเข้าดำเนินการตามวรรคสอง หรือวรรคสาม ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศแจ้งความ

เมื่อได้ปฏิบัติตามวรรคสี่แล้ว ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายได้รับหนังสือแจ้งนั้นแล้ว

ในการดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสามให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ตามมาตรา ๙^๔ ได้กำหนดเงินค่าทดแทนและมีการนำเงินค่าทดแทนไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน ในชื่อของผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๓๑^๕ รวมทั้งแจ้งการวางเงินดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทราบแล้ว ซึ่งหากผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนไม่พอใจในราคาอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงิน ค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดก็มีสิทธิตามมาตรา ๒๕^๖ ที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามพระราชกฤษฎีกาได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน จากขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ข้างต้น จึงเห็นได้ว่าการพิจารณาทางปกครองในการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ได้เสร็จสิ้นลงเมื่อมีการกำหนดเงินค่าทดแทนและแจ้งไปยังผู้มีสิทธิได้รับเงิน ค่าทดแทนแล้ว โดยการวางเงินค่าทดแทนเป็นเงื่อนไขก่อนการใช้อำนาจเข้าครอบครองหรือใช้ อสังหาริมทรัพย์ หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการ ที่จะต้องมีการเวนคืน อันเป็นการปฏิบัติการทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก

มาตรา ๙ เมื่อพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ ใช้บังคับแล้วให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการสำรวจเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนที่แน่นอน ให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ถ้าเป็นการเวนคืนเพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ทางรถไฟ ทางพิเศษ คลองชลประทาน หรือกิจการที่คล้ายคลึงกันต้องสำรวจให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว

เมื่อได้ดำเนินการสำรวจที่ที่จะต้องเวนคืนเสร็จเป็นบางส่วนหรือแล้วเสร็จทั้งหมด ให้เจ้าหน้าที่ เสนอรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สำรวจ แล้วเสร็จ ประกอบด้วยผู้แทนของเจ้าหน้าที่หนึ่งคน ผู้แทนกรมที่ดินหนึ่งคน ผู้แทนของหน่วยงานอื่นของรัฐหนึ่งคน และผู้แทนของสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน และจำนวนเงินค่าทดแทนที่จะให้แก่บุคคลตามมาตรา ๑๘

ในกรณีที่พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ ผ่านเขตท้องที่ใด ให้มีผู้แทนของสภาท้องถิ่นนั้น แห่งละหนึ่งคนเข้าร่วมเป็นกรรมการตามวรรคสองด้วย

ในการกำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์และจำนวนเงินค่าทดแทน ให้คณะกรรมการ กำหนดโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ และดำเนินการให้แล้วเสร็จ และประกาศราคาที่กำหนดไว้ ณ สถานที่ตามมาตรา ๗ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๓๑ ในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ถ้าจะต้องมีการวางเงินค่าทดแทนไม่ว่าเนื่องในกรณี ใด ๆ ให้กระทำโดยการนำเงินไปวางต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์ หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินในชื่อของผู้มีสิทธิ ได้รับเงินค่าทดแทนโดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย ในการนี้ถ้ามีดอกเบี้ยหรือดอกผลใดเกิดขึ้นเนื่องจากการ ฝากเงินนั้นให้ตกเป็นสิทธิแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนนั้นด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ ผู้ใดไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์ หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ ทวิ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๘ วรรคสาม มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้น ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนดังกล่าว

ในการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้มีความรู้ความสามารถในการตีราคาอสังหาริมทรัพย์ มีจำนวนทั้งหมด ไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์

เจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓^๗ วรรคสองและวรรคสาม ซึ่งการที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนภายในเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือแจ้งนั้น เป็นเพียงขั้นตอนการบอกกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ทราบถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น มิใช่การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่มุ่งหมายก่อตั้งนิติสัมพันธ์ในอันที่จะก่อผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายของบุคคล ซึ่งหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่ก็มีอำนาจที่จะเข้าดำเนินการได้เองโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ดังนั้น การมีหนังสือแจ้งตามมาตรา ๑๓^๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ จึงมิใช่ “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕^๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็นที่สอง เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สิน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการที่ต้องมีการเวนคืนตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ ไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง ข้อหาหรือในประเด็นนี้จึงไม่จำต้องวินิจฉัย

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๖

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๙มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

ฯลฯ

ฯลฯ